

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: **Σάββατο, 4 /4/ 2026**

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit. Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse **de viā** fessus ibi dormivisse. Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos. Ubi Hercules, e somno excitātus, gregem aspexit et partem abesse sensit, perguit ad proximam speluncam; sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confūsus gregem ex loco infesto amovēre coepit. Sed bovum mugītus ex speluncā audītus Herculem convertit. Tum Cacus, vi prohibēre eum conātus, Herculis clavā interficitur.

2. Claudius quinquagesimo anno aetatis suae imperium cepit mirabili quodam casu. Exclusus ab insidiatoribus Caligulae, recesserat in diaetam, cui nomen est Hermaeum. Paulo post rumore **caedis** exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit. Hinc ad commilitones suos eum adduxit. Ab his in castra delatus est tristis et trepidus, dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur. Postero die Claudius imperator factus est.

3. Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus «Interrogo vos» inquit «quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore». Cum omnes recentem esse dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitote decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam. **Opibus** urbis nolite confidere. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!» Statimque sumptum est Punicum bellum tertium, quo Carthago deleta est.

4. Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum ? In hoc me longa vita et infelix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te viderem? Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit ? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit ? Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique» ? Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur ; nisi filium haberem, libera in libera patria mortua essem. Ego nihil iam pati possum nec diu miserrima futura sum: at contra hos, si pergis, aut immatura mors aut longa servitus manet.

5. Postea Plato quidam Sardinianus, cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit. Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens **tecum** deduc. Noli spectare quanti homo sit. {...}Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

6. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo **iure** divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

.....

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες **20**

B1a. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

α. συναγερμός (στο 1ο κείμενο)

β. λήθη (στο 2ο κείμενο)

γ. μνησικάκος (στο 3ο κείμενο)

δ. μονήρης (στο 4ο κείμενο)

ε. προσφυγή (στο 5ο κείμενο)

Μονάδες **10**

B2a. Να αντιστοιχίσετε κάθε συγγραφέα της Στήλης Α με εποχή της Στήλης Β (ένα στοιχείο της Στήλης Α περισσεύει).

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΕΠΟΧΕΣ

Ιούλιος Καίσαρ

Σαλλούστιος Κρίσπος

Λουκρήτιος

Σενέκας

Οβίδιος

Οράτιος

Βεργίλιος

A. Χρόνοι Κικέρωνος

B. Αυγούστειοι χρόνοι

Μονάδες **6**

β. Τι γνωρίζετε για το έργο του Τίτου Λίβιου και του Βιτρούβιου ;

Μονάδες **4**

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- **boves** : δοτική πληθυντικού

- **Tiberim** : αφαιρετική ενικού.
- **Hercules** : αιτιατική ενικού.
- **aetatis**: γενική πληθυντικού.
- **suae** : γενική ενικού στο β πρόσωπο στο αρσενικό.
- **Hinc** : αφαιρετική ενικού.
- **cui** : αφαιρετική πληθυντικού
- **caedis** : δοτική πληθυντικού.
- **miles** : δοτική πληθυντικού.
- **libera** : το επίρρημα στον υπερθετικό και θετικό βαθμό.
- **longa**: δοτική πληθυντικού στον συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό.
- **nihil** : αιτιατική ενικού στο αρσενικό.
- **urbem** : γενική πληθυντικού.
- **flumen** : αιτιατική ενικού.
- **exilium** : αιτιατική πληθυντικού.

Μονάδες **15**

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται (Να ληφούν υπόψιν και τα υποκείμενα):

- **adduxisse** : δοτική ενικού μετοχής Ενεστώτα στο αρσενικό.
- **excitātus**: γ πληθυντικό υποτακτικής Μέλλοντος στο ουδέτερο γένος.
- **cepit**: γ ενικό Υποτακτικής Παρατατικού.
- **prorepsit** : δοτική ενικού μετοχής Μέλλοντος.
- **abdidit** : β πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα.
- **factus est**: β ενικό Υποτακτικής Παρατατικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας στο θηλυκό γένος .
- **attulit** : απαρέμφατο Μέλλοντος .
- **dixissent** : γενική ενικού μετοχής Ενεστώτα στο θηλυκό.
- **peperissem**: απαρέμφατο Μέλλοντος .
- **haberem**: γ ενικό υποτακτικής Υπερσυντελικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας.
- **pati** : α πληθυντικό υποτακτικής Μέλλοντος.
- **mitte** : β πληθυντικό Υποτακτικής Παρακειμένου της Ενεργητικής Περιφραστικής Συζυγίας .
- **everterunt**: β ενικό υποτακτικής Παρακειμένου.
- **rediit**: β ενικό οριστικής Ενεστώτα.

Μονάδες **15**

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ___ / 30)

Δ1. quibus interemptis : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες **3**

Δ2. ut nihil ei gratius possit esse **quam recuperatio** fugitivi: Να αναγνωρίσετε τη μορφή του β όρου σύγκρισης και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε σε ισοδύναμη μορφή.

Μονάδες 1

Δ3. *si pergis*, aut immatura mors aut longa servitus manet. : Να συμπύξετε τη παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη επιρρηματική μετοχή.

Μονάδες 2

Δ4. *Qui potuisti populari hanc terram, quae te genuit atque aluit ?* Να μετατρέψετε τη περίοδο στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση ***Mater rogavit filium.***

Μονάδες 4

Δ5. *Ephesi* : Να μετατρέψετε τον τύπο έτσι ώστε να δηλώνεται κίνηση και απομάκρυνση από τόπο αντίστοιχα.

Μονάδες 2

Δ6. *Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit* : Να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 2

Δ7. *Itaque cavete periculum, tutamini patriam. Opibus urbis nolite confidere. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite* : Να μετατρέψετε τις περιόδους λόγου στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση ***Cato petivit a patribus.***

Μονάδες 4

Δ8. *Num ad hostem veni et captiva in castris tuis sum ?* : Να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές έτσι ώστε να περιμένουμε καταφατική απάντηση και στη συνέχεια να απαντήσετε αναλόγως.

Μονάδες 3

Δ9. *propter Veientanam praedam* : Να γράψετε την ισοδύναμη μορφή της έκφρασης.

Μονάδες 2

Δ10 *Brenno duce* . Να αναλύσετε τη παραπάνω φράση σε δευτερεύουσα πρόταση με τη χρήση του **ιστορικού/διηγηματικού** συνδέσμου **cum**.

Μονάδες 2

Δ11. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **de viā** (1^ο), **caedis** (2^ο), **Opibus** (3^ο), **tecum** (5^ο), **iure** (6^ο)

Μονάδες 5

Επιμέλεια Θεμάτων: *Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα*

1. Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, 210 7488030 & ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, 210 7488180
2. Χολαργός: Φανερωμένης 13, 210 6536551
3. Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, 210 6000031

Studiosae studiosique, bonan fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!